

לע"נ
נתנאל בן
ציפורה
ושלמה
רפאל בן
אסתר
ת.נ.צ.ב.ה.

גליון

657

זא הסוכות תשפ"ז

בסוכות תישבו שבועת ימים (ויקרא כג, מב)

אינסטלטור וחשמלאי וכו'. במצב כזה לא יהיה לו פנאי אפילו רגע אחד ללמוד כל ימי חייו! לכן נמצאים בעולם מיליארדי בני אדם, שכל אחד מהם חושב רק על עצמו ורוצה להרוויח, עובד קשה ומוסיף שעות נוספות... ואינם יודעים שכל הסיבה להיותם בעולם היא רק עבור אותו צדיק, שכאשר יבוא - יהיה לו אוכל, קורת גג, בגדיו וכל צרכיו. הרמב"ם מוסיף וכותב, שכל העולם משתגעים לגמרי, כי אינם יודעים לשם מה הם חיים כאן. הם עובדים ועובדים, וכל מעשיהם רק כדי שיהיה מוכן לצדיקים כאן בעולם כל צרכם.

על פי זה אומר הרב מבריסק, שאנשי אדום מבססים את דבריהם על הרמב"ם הזה... הם ילמדו בישיבות ויביאו את הרמב"ם הזה... בנינו הרבה שווקים ומרחצאות בשביל הבריאות, הרבינו כסף וזהב, והתכלית האמיתית של כל מעשינו היא שישראל יעסקו בתורה... ומה יענה להם הקב"ה? "אמר להם הקב"ה: שוטים שבעולם, כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם..." שקרנים שכמותכם! לא כוונתם אפילו בחצי אחוז לטובת ישראל שיעסקו בתורה!

והנה אחרי אדום נכנסת מלכות פרס, הם מוסיפים לטעון עוד כמה טענות הבל, עד שלבסוף הם אומרים: "תן לנו עכשיו את התורה ונקיימנה!". אף על פי שהפריכו את טענות הגויים, וטענו כנגדם, הם אינם הולכים. אומר להם הקב"ה: "אני רואה שאינכם עוזבים כאן, מה אפשר לעשות אתכם? טוב, אתפשר אתכם ואעשה דבר יוצא מן הכלל - אתן לכם כעת מצוה קלה, מצוות סוכה".

למה נחשבת מצוות סוכה ל"מצוה קלה"? - משום שאין בה חסרון כיס. תקיימו אותה, ותקבלו שכר הרבה. מדוע אין בסוכה חסרון כיס? - כי יכול אדם לעבור ברחוב ולמצוא את כל מה שצריך כדי לבנות סוכה ללא הוצאות כספיות.

מפני מה נותן הקב"ה לגויים מצוה שלא תעלה להם פרוטה? - משום שהגוי מטבעו, אינו מסוגל לתת פרוטה מכיסו לדבר שבקדושה. הוא נותן הרבה כסף לטומאה - לספורט, לתאווה ולעבודה זרה. בארצות הברית אפשר לשלם עבור מקום לצפייה במשחק - חמשת אלפים דולר, ויש מקומות שקונים בעשרים וחמישה אלף דולר. הכל כדי לראות איזה כושי אכזר לוקח מקל, ונותן מכה לכדור, והכדור ה'חף מפשע' עף... ומיד קמים חמישים אלף איש ונובחים ככלבים "יעלה ויבוא הכדור...". על תענוג כזה מוכנים הם לשלם אלפים ורובבות, אבל לדבר שבקדושה -

הגה"צ רבי שלמה ברעווה זצ"ל נשא מדברותיו על מצוות ישיבת סוכה, והביא את הגמ' בתחילת מסכת עבודה זרה (ב.). הגמ' שם אומרת דבר שלכאורה קשה להבינו: דרש רבי חנינא בר פפא ואיתימא רב שמלאי: לעתיד לבוא מביא הקב"ה ספר תורה ומניחו בחיקו ואומר למי שעסק בה, יבוא ויטול שכרו. מיד מתקבצין ובאין עובדי כוכבים בערבוביא, שנאמר 'כל הגויים נקבצו יחדיו'.

איך אפשר להבין גמרא כזו? איך ייתכן שהגויים מעיזים לבוא ולדרוש שכר על עסק התורה?!

ולא רק זה, ממשיכה הגמ' ומתארת: תחילה נכנסת מלכות אדום שואל אותם הקב"ה: "האם עסקתם בתורה? מה עשיתם בשביל התורה?". אומרים לפניו: "ריבוננו של עולם, הרבה שווקים תקנו, הרבה מרחצאות עשינו, הרבה כסף וזהב הרבינו, וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל כדי שיתעסקו בתורה!". חוצפה שכזו... כאילו כל מה שבנו הגויים, כל כביש מהיר בעולם, כל גשר, כל שוק וכל בורסה נועדו כדי שיהיה כסף בעולם בשביל ישראל שיתעסקו בתורה! איך זה יתכן?

הרב מבריסק זצ"ל (בתחילת ספרו עה"ת) מפרש את הדברים על פי דברי הרמב"ם (בהקדמתו לסדר זרעים), שכתב שתכלית כוונתו יתברך בבריאת האדם היתה, שהאדם יהיה 'חכם וטוב', דהיינו שיגיע עד כמה שבכוחו לידיעת ה' יתברך על ידי לימוד כל התורה כולה. שיהיה טוב מאין כמוהו בכל מידה טובה, ביראת שמים, בדבקות ואהבה. כמה אנשים כאלו יש בעולם? הרמב"ם אומר, שאולי אחד בכמה דורות זוכה לכך. אם כן, בשביל מה ברא הקב"ה את שאר בני האדם שאינם חכמים ואינם טובים כל כך? הרי הקב"ה ברא בעולם מיליארדי אנשים. במדינת סין לבדה יש יותר ממיליארד. בהודו יש יותר ממיליארד. בשביל מה נבראו כל כך הרבה? הרי אין שם 'חכם וטוב'. הלא המדינות הללו מלאות ברשעים אכזריים. מתרץ הרמב"ם, שלולי כל האנשים בעולם שעובדים יומם ולילה בבניית בניינים, בחקלאות, באריגת בגדים וכיוצא בכך, כשהיה מגיע הצדיק לעולם היה צריך בעצמו לטעת עצי פרי ולזרוע חטים ושעורים, ולקצור, ולעסוק בכל י"א מלאכות הפת בעצמו, וכן לארוג בגדים לעצמו, לבנות את הבית שלו, להיות

גוי אינו מוכן לתת... כיון שהקב"ה מכיר אותם, הוא נותן להם מצוה שאינה כרוכה בהוצאה כספית כלשהי.

ואני עומד ושואל: "ריבונו של עולם, למה? תן להם מצוות לולב ואתרוג. תן להם להוציא שש מאות או אלף שקלים על זה. תן להם לקנות עוד לולב אחד, כי יש ספק אם הראשון לגמרי סגור או 'הימנך'... תן להם לקנות עוד אתרוג מרוקאי שנטעו אותו כאן בארץ, ועוד אחד מקזבלנקה... וגם תימני תימני, ותימני ישראלי... וכו' וכו' למה נתת להן רק מצוות סוכה?". והקב"ה עונה: "האם אתה חושב שגוי ישלם משהו על מצוה?".

לפני שנים רבות, כשהייתי עוד בחור, עמדתי בשוק מאה שערים, שהיה אז השוק היחיד בירושלים שמוכרים בו ארבעה מינים. לתוך בליל הצעקות של 'בלבול! בלבול!' ממוכרי הערבות, הגיעה קבוצת תיירים, גויים עשירים מארצות הברית, עם נשותיהם. המדריך הביא אותם כדי לראות את ה'משוגעים היהודים' הבלתי מתורבתים, האנאלפביתים, שקונים ד' מינים...

ממש לידי עמד אמריקאי, שלא ידע שגם אני אמריקאי ומבין אנגלית. הייתי עסוק בבדיקת הערבות, והוצאתי מכיסי כסף כדי לשלם עבורן. הגוי עקב אחרי, וכשראה כמה אני משלם, הוא פנה למדריך ואמר: "האדם הזה ירד מדעתו! הוא משלם כל כך הרבה כסף בשביל כמה עלים! אחר כך הוא הולך לקנות לימון, כמה הוא ישלם בשבילו? בוא נלך מכאן. אני מפחד שאם נעמוד כאן עוד כמה רגעים, אנחנו גם כן עלולים להשתגע...". אלו הם הגויים, ולכן הקב"ה לא מתחיל איתם במצוות ארבעה מינים, אלא במצוה קלה, ומבטיח עליה שכר גדול.

הגויים מקבלים עליהם את המצוה, והגמרא ממשיכה: "מיד כל אחד ואחד נוטל והולך ועושה סוכה בראש גגו". הוא נוטל מהרחוב את כל הקרשים שהוא מוצא, עולה על ראש הגג ובונה סוכה. מדוע דווקא על 'ראש הגג'? - כי הגויים רוצים להראות שהם גאים לקיים מצוות. כשהיהודים היו בגלות בין הגויים הם התביישו במצוות ולא רצו שידעו שהם מקיימים אותן. הם בנו סוכות במקומות סמויים מן העין, מאחורי הבית, מוסתרות בגינה או במרפסת אחורית, כדי שאף אחד לא ידע שיש שם סוכה. אבל אנחנו הגויים גאים לקיים את מצוות ה', ועושים סוכה בראש הגג!...

יושבים להם הגויים כמה רגעים בסוכה. הבעל ואשתו, מצד אחד הבן, מצד שני הבת. הם יושבים ומתלוצצים על כך שהיהודים מסרו את נפשם עבור קיום מצוות סוכה במשך דורי דורות, ואילו הם יושבים שעה קלה בתוך סוכה שנבנתה מסמרטוטים ושברי כלים, ועתידים לקבל שכר גדול. מה עושה הקב"ה? לוחץ על איזשהו כפתור שם למעלה, ומגביר את החום. נהיה עשרים וכמה מעלות, שלושים מעלות, שלושים וחמש מעלות, ארבעים מעלות, ארבעים פלוס... נהיה חם! הבעל מסתכל על אשתו הגויה

ואומר לה: "למה לא התקנת כאן מזגן?" והיא עונה: "בעלי היקר, לא עדכנת אותי שבעונה הזאת יהיה כאן יותר מארבעים מעלות!". הוא קם וצועק: "אני לא מוכן לסבול אפילו רגע חם בחיים שלי בלי מזגן! לא!!" והוא בועט בסוכתו ויוצא...

ומיד גמרנו איתם. ה' בשמים ישחק עליהם: "התפטרתי מן הגויים. הם לא רוצים את שכר המצוות ולא שום דבר אחר. הם לא יכולים לסבול הוצאת כסף, אז לא דרשתי זאת מהם. ביקשתי רק שיסבלו לשעה קלה את צער הגוף, וגם את זה הם לא רוצים לתת... אלו הם גויים!".

מקשה הגמרא: מה רוצים מהגויים המסכנים הללו? הרי גם אצלנו, בני ישראל, ישנה הלכה שהמצטער פטור מן הסוכה. אם כן מדוע שוחק הקב"ה על הגויים?

עונה הגמרא: נכון גם היהודים יוצאים מן הסוכה כשהם מצטערים, אבל הם לא בועטים בסוכה כשהם יוצאים. אנחנו אומרים: 'ריבונו של עולם, אנחנו יודעים שיצאנו מביתנו מדירת קבע אל דירה עראית שאין לה את הנוחיות והביטחון של הבית, אין לה גג שמגן מגשם ומחום גדול, והיא דבר זמני שהוא כלל לא נוח כמו בית. ידענו את זה מראש ואנחנו מוכנים לסבול, ואפילו רוצים לסבול, עבור המצוה הזאת, רק כעת שהחום גדול - אין ברירה, אנחנו פטורים'. אבל הגוי בועט בסוכה, בבזיון, ולכן אינו מקבל שכר.

* * *

אתאר לכם לילה אחד בסוכות... אני הולך לישון בסוכה, ופתאום, באמצע הלילה, אני מתעורר. הסוכה בחוץ, ושומעים תינוק אחד צורח מימין ושני משמאל, ואשה אחת קוראת לבעלה: "שמעון, עכשיו תורך לגשת לתינוק", והבעל עונה לה בצעקה: "אבל אני בסוכה". והיא, ה'מלומדת' שגמרה סמינר... אומרת לו: "תשבו כעין תדורו - כל מה שנוהג בבית נוהג בסוכה. אז תקום!..." ואני מתפלל בשקט: "עושה שלום במרומיו, הוא יעשה שלום עליהם, ויאפשרו לי ללכת לישון...". עד שלבסוף הם מתפשרים, ואני נרדם שוב, ברוך ה'. אבל לא לזמן רב... לשכנים ממש לידי יש תאומים - שני 'חזנים'. לפתע שניהם מתעוררים ביחד. כעת אין ויכוח בין הבעל לאשתו מי יקום, רק הבעל אומר: "את תקחי את התינוקת ואני את התינוק". והיא אומרת: "לא, התינוקת יותר מלוכלכת. אתה תיקח אותה...". אז יש לנו כבר ארבעה חזנים - שני תינוקות ושני ההורים, ואני אומר פעמיים "עושה שלום במרומיו!..."

פעם אחת קם אחד השכנים, צדיק נשגב ופרוש, ורצה לשמוע דברי חיזוק באמצע הלילה. יש לו קלטת מאיזה צדיק, והוא מפעיל אותה. אני מתעורר ושומע צעקות: "ש-ו-ב-ו ש-ו-ב-ו ב-נ-י-ם ש-ו-ב-ב-י-ם" בקולי קולות. לא ידעתי מה לעשות, אז צעקתי מהסוכה שלי: "כבר שבתי ביום הכיפורים!"... עד שאשתו באה לסוכה וצעקה עליו: "השתגעת לגמרי? תפסיק את זה!"

- "אבל רציתי חיזוק!".

- "אז תכנס לבית לחיזוק!"...

את כל זה אני סובל, וישנם עוד כמה מקרים שאיני יכול לספר את תוכן הצעקות בהם...

לפנות בוקר באות הציפורים. אני דווקא אוהב את השירה שלהן, אבל לפעמים הן עושות עוד משהו חוץ מלשיר... אני שומע איך שהן מטפסות על הסכך שלי, ואני כזה פחדן ומתכסה בעוד כמה שמיכות ליתר בטחון... לפעמים אני דופק כדי להפחיד אותן, אמנם יש ציפורים פחדניות שבורחות, אבל תמיד יש את אותן ציפורים שלא מפחדות...

לאחר שעה נוספת קמים אנשי הותיקין... אחד מהם הולך לו ברחוב כשהוא סוחב אתו המון לולבים ואתרוגים כמנהג המחמירים. לפתע הוא נזכר שהוא שכח בבית לולב מיוחד... הוא צועק לבנו: "ד-ו-ד!"! הילד מתעורר מהשינה: "כן אבא?".

- "שכחתי לולב אחד בבית!".

- "אבא, יש עוד הרבה לולבים כאן בבית...".

- "לא, לא, ההוא בפינה עם השפיץ הסגור המיוחד עם הזיגזג!".

- "אבא, יש כאן הרבה סגורים מיוחדים עם זיגזג...".

האבא מתרגז: "טיפש אחד שבעולם!", ואני מתפלל: "ריבונו של עולם, אנא עשה שהילד יהיה חכם ולא טיפש וימצא כבר את הלולב, אני רוצה כבר לישון לפחות שעה!". עד שהם מתפשרים, ואני שוב נרדם לשינה ערבה - ולפתע השונא הגדול שיש לי בעולם בכל מקום שאני נוסע, השעון המעורר, מצלצל... איזה אויב בנפש, הוא לא מפרגן לי לישון, ואני חייב לקום...

זו סוכה, דירה עראית שסובלים בה, ולמרות זאת מוכנים לסבול. למה מוכנים לסבול? כי בעשרת ימי תשובה חזרנו אל ה', שברנו את כל המחיצות שהיו בינינו לבינו. יום שלם לא אכלנו ולא שתינו, אלא דפקנו על ליבנו: "אשמנו, בגדנו, גזלנו". כל היום השפלנו את עצמינו, ובסוף צעקנו "ה' הוא האלוקים", "שמע ישראל", וזכינו לכפרת עוונות. אנחנו יוצאים מיום הכיפורים מטוהרים כל כך, עד שאנו מוכנים אפילו לצאת ולגור בדירה עראית! איני יודע אם כל השנה היינו מסכימים למצה כזו, אבל לאחר יום הכיפורים אנחנו כל כך צדיקים, עד שכל מה שמצווים עלינו אנחנו עושים...

[מתוך 'דורש טוב']

וְשִׁמּוֹתַי בְּזוֹאֵךְ (דברים טז, יד)

סיפר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: פעם, באחד מימי המועד, ראו בני ביתו של מרן הגרא"מ שך צוק"ל

שראש הישיבה נמצא בשמחה יתירה. מששאלוהו על כך השיב, שהשמחה נגרמת לו בגלל 'ווארט' מיוחד במינו ששמע משמו של כ"ק אדמו"ר מגור, **בעל ה'אמרי אמת'** זי"ע. הרבי, שהיה ידוע בשנינותו היתירה, אמר, שיהודי יכול להגיע במועדים לדרגה של 'מלאך'. את הראיה לכך הביא מדברי רש"י הק' על הפסוק (שמות, כד, ו) 'ויקח משה חצי הדם וישם באגנות וחצי הדם זרק על המזבח', ומפרש רש"י הק' על-פי הגמרא בזבחים (טז): 'ויקח משה חצי הדם - מי חילקו? מלאך בא וחילקו', דהיינו אם כתוב בתורה 'חצי' על כרחך שמדובר ממש-ממש בחצי הדם, לא טיפה פחות ולא טיפה יותר. ומי יכול לעשות זאת? רק מלאך. ממשיך ה'אמרי אמת' ואומר: והרי גם לגבי המועדים נאמר במסכת ביצה (טו): "חלקהו, חציו לה' וחציו לכם", דהיינו שאדם מחויב לחלק את השמחה במועדים חצי-חצי, וכפי שאמרנו רק מלאך מסוגל לכך... והנה לנו ראיה שיהודי מגיע בחגים לדרגה של 'מלאך'. "ה'ווארט' הזה", אמר מרן ראש הישיבה צוק"ל, "גרם לי לשמחת חג יתירה...".

* * *

ואם בשמחה עסקינן, הסכיתו ושמעו: בהושענות להושענא רבה, אומרים "למען חיך מכרכר בשיר, המלמד תורה בכל כלי שיר... הושענא והושיעה נא". ולא ידענו מי הוא זה ואי זה הוא המלמד תורה בכל כלי שיר? אולם בני, הרה"ג רבי אברהם יעקב שליט"א, הראה לי במחזור שלו את דברי הירושלמי במסכת ברכות, שם מבואר שהכוונה לדוד המלך שהיה קם בחצות הלילה ללמוד תורה, והיה לומד עם שלושה כלי שיר (!), וזאת כדי להנעים את הלימוד ולהשפיע גם על אחרים שיידיבקו גם הם בנועם התורה. יש בכך מוסר השכל עבור לומדי התורה בדורנו, שהם צריכים לדעת שהדרך הנכונה ללימוד היא אך ורק מתוך שמחה, ובדרך זו אפשר גם למשוך את הרחוקים שיבואו ויטעמו מטעמו המתוק של בית המדרש. לא אוכל לשכוח את קול הלימוד המתוק של מרן הגרי"ש אלישיב צוק"ל, שנשמע כבר בשעה 2:00 בלילה מהחדר בו ישב ולמד. וזה מה שנחרט בזכרונם של כל הילדים והילדות; קול לימודו הערב, 'ברן יחד כוכבי בוקר'... הנכנס באוזניהם תוך שהוא נוסך בכל פינות הבית שלוה ומנוחה שלא מעלמא הדין.

* * *

מהותו של חג הסוכות הוא הביטחון והאמונה בה' יתברך, שהושיב את עם ישראל תחת ענני הכבוד שהגנו עליהם מפני כל צר ואויב. אם נצליח להפנים את ההרגשה זאת במהלך חג הסוכות, נצא מהחג עטורים בביטחון גמור באלוקים חיים, ושמחתנו תימשך גם אל כל ימות השנה. הסיפורים דלהלן ימחישו לנו את הדברים. הסיפור הראשון עוסק במשפחה המתגוררת באחת השכונות בירושלים שהתברכה בשלישיית בנות תאומות. במשך כל השנים התמסרו ההורים לבנותיהם בצורה לא רגילה, גידלו אותן באופן מושלם וסיפקו את כל צרכיהן. אבל כל אחד מבין

כיון שמדובר במשפחה עשירה, העסיקו ההורים בבית כמה עובדות גויות. בשלב מסוים עזבה אחת מהן ובמקומה הגיעה גויה אחרת, שמלבד העסקתה בבית אותה משפחה היא מועסקת גם בבתי נוספים. לא חלפו שבועיים מאז הגיעה העובדת לבית המשפחה החרדית העשירה בלונדון, והיא באה אל ההורים...הצעה: "אני עובדת גם בבית חרדי נוסף, לא רחוק מהבית שלכם, ויש שם בחור מצוין בגיל 30, וכיון שאני רואה שגם הבת שלכם כבר מבוגרת, נראה לי שהם דווקא יתאימו מאד אחד לשני...". ההורים שמעו, ותתחלחל בטנם. "עד להיכן הגענו, שאנחנו צריכים להזדקק להצעה של גויה?", שאלו את עצמם. אבל בואו נקצר את הדרך... בתוך שבוע (!) התארכה הבת המושלמת עם הבחור ההוא, וליהודים היתה אורה ושמחה. החתן למד באחת הישיבות המובחרות ונודע כבן תורה אמתי וכמי שעדיין לגדולות, והשמחה היתה גדולה במיוחד.

במסיבת האירוסין פרץ האבא המאושר בבכי לעיני כל המסובים הרבים שבאו להשתתף בשמחתו, ואמר: "תשמעו רבותי! מה קרה כאן; במשך כל-כך הרבה שנים אנחנו מחפשים שידוך לבתנו; את מי לא הפעלנו? איזה שדכן לא הציע לנו הצעות? כולם הכירו אותנו, ידעו את ערכה הלא יסולא בפז של בתנו תחי', ובראשו של אף אחד לא עלה הרעיון של הבחור הזה, המתגורר במרחק שלוש-ארבע דקות הליכה מהבית שלנו! הציעו לנו הצעות מכל רחבי תבל, מכל הישיבות, אין לי ספק שדרך אפרנסת הטלפון בביתנו עברו מאות רבות של הצעות של בחורים הכי-טובים בעולם הישיבות... ובכל זאת, אף אחד לא חשב על הבחור המתגורר כל-כך קרוב אלינו. עד שבאה הגויה, ולאחר שבועיים שעבדה כאן כבר עלה בדעתה לשדך בין בתנו ובין הבחור בבית השני, שהוא באמת כל-כך מתאים לבתנו ולכל משפחתנו, ונראה כאילו נולד אצלנו..."

"המסקנה היחידה שאפשר להסיק מהסיפור שלנו היא", המשיך האב מתוך בכי עז, "שבמקום לבזבז כל-כך הרבה אנרגיה על אכזבות ותסכולים ועל השידוכים שלא יוצאים לפועל, היינו צריכים להשקיע את הזמן באמונה ובטחון מלאים בה' יתברך, ולהחזיר בלבנו את העובדה שהוא בעל הבית היחיד בעולם, והוא גם אב רחמן, ולא פחות משאני ריחמתי על בתי הכלה שלא מצאה את זיווגה, גם הוא ריחם עליה ודאג לה לא פחות ממני. והוא, בכוחו הכל-יכול ובדעתו השלמה, ידע שעדיין לא הגיע הזמן. גם בתי וגם חתנה היו צריכים להגיע עד לגילאים כל-כך מבוגרים כי כך גזר בורא כל העולמות. והנה, רק הגיעה העת, לא המתין ה' יתברך עד שיגיע שדכן מקצועי, 'משלנו', ויתווך בין הצדדים, אלא שלח לנו את הגויה והיא ביצעה את השידוך".

"חבל, חבל לבזבז את הזמן על הרגשות של צער", קרא האב, "בואו נתאזר כולנו באמונה שלמה בבורא עולם, וכך נוכל להעביר את כל חיינו בשמחה ובשלווה שאין כמותה".

[מתוך הספר 'מצוות בשמחה'- הרב מ. צורן]

שהמתח הגדול הגיע לקראת תקופת השידוכים. לא היה חסר הרבה שתפרוץ קנאה בין האחיות, כשאחת תמצא את זיווגה ואחרות לא. ובכלל, עם מי להתחיל ועם מי לגמור... והאמת, שכל מי ששמע על הסיפור וידע ששלישיית בנות ממתינה לשידוך, לא יכול היה שלא לרחם על ההורים... מי יודע כמה זמן זה ייקח, ואיזו סאה של ייסורים תעבור עליהם עד שיזכו לראות את שלושת נשואות. אבל הנה למרבה הפלא והשמחה... כל שלושת הבנות התארכו בפרק זמן קצר, מבלי שיישאר להן זמן לקנא... כולן מצאו את שידוכן עם בחורים מצוינים, מבתי טובים. כל מי ששמע על סיפור האירוסין המשולש הזה השתאה לנוכח ההשגחה הפרטית המלווה את הבית. נקודה נוספת ראויה לציון היתה כאן - מספרים בני השכונה ההיא - שמלבד עצם מציאת השידוך, שהייתה באופן פלא, ממש אחת אחרי השניה, גם המשודכים היו דומים, כלומר במצב כלכלי זהה, משיבות הדומות אחת לשנייה, ולא שאחת היתה 'מסודרת' והשתיים האחרות לא כל-כך... גם בכך היה כבר ניתן להוכיח את פלאי ההשגחה החופפת על בני המשפחה. אבל ההשגחה הפרטית לא הסתיימה בכך. כי כשהקדוש ברוך הוא רוצה להוכיח את זרוע-עוזו אין בפניו שום מניעה לכך. כל בר-דעת יכול לנחש שהמתח עדיין לא נגמר. ומה יהיה לאחר החתונה? מי תזכה להיפקד בזרע של קיימא במהרה ומי תתייטר ותתעכב. והנה, גם בנקודה זו, לא יאומן כי יסופר - כל האחיות ילדו ב'סדר רץ', כמו שהיה באירוסין ובנישואין... מי שהתחתנה ראשונה ילדה ראשונה, ואחריה גם השניה והשלישית באותו פער של זמן... אנחנו מביאים את הסיפור הזה כדי לחזק כל אחד ואחד מאתנו, שיידע ויבין שיש בעל הבית לעולם וכולנו נתונים בידיו, ויש לו את כל הכוחות והאפשרויות לתת לכל אחד את כל מה שהוא זקוק לו.

* * *

סיפור נוסף על שידוך פלאי שמענו מאחד השדכנים הירושלמים, שהתעסק בשידוכיה של בת למשפחה חשובה ומפורסמת בלונדון. הבת הייתה מושלמת בכל, ובמשך תקופה של שנים הציעו לה הצעות רבות של בחורים מצוינים, אך אף הצעה לא יצאה אל הפועל. ההורים כמעט והתייאשו מלמצוא לה שידוך. גם השדכנים כמעט ולא חיזרו אחרי המשפחה ובתם, ב'ודעם שלא יצא מזה שום דבר... גם כאשר כבר הגיעה הצעה נוספת התייחסו אליה ההורים בביטול, ולא האמינו שיצליחו אי-פעם לשדך את בתם. לא שאנו מצדיקים את חוסר האמונה הזה, שהרי בכל מצב אדם צריך להמשיך ולהאמין בבורא עולם, ולדעת שהכל - אבל ממש הכל - לטובה, ואולי בכל זאת לא הגיע עדיין הזמן, העת והעונה, שהבת תמצא את זיווגה. אבל מאידך, אי אפשר שלא להבין ללבם של ההורים, שבאמת עשו כל שביכולתם על-מנת לגדל את הבת ליראת שמים ולמידות טובות, ורואים כיצד היא ממשיכה לשבת רווקה בביתם, כשלחברותיה יש כבר בין ארבעה לשישה ילדים...